



Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 25 май 2022 г.
(OR. fr, en)

9520/22

SOC 314
EMPL 208
EDUC 193
ECOFIN 507

БЕЛЕЖКА

От:	Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Становище на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно процеса на определяне на националните цели за 2030 г. – <i>Представяне от председателите на комитетите</i>

Приложено се изпраща на делегациите становището на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно процеса на определяне на националните цели за 2030 г.



Комитет по заетостта

Комитет за социална закрила

Становище на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила

относно процеса на определяне на националните цели за 2030 г.

Въведение

1. На 4 март 2021 г. Европейската комисия публикува своето съобщение „План за действие на Европейския стълб на социалните права“, в което се очертават конкретни действия за по-нататъшно прилагане на принципите на социалния стълб чрез съвместни усилия на държавите членки и на ЕС съгласно съответната им компетентност. В Плана за действие наред с другото се предлагат три водещи цели на ЕС във връзка със заетостта, ученето за възрастни и намаляването на бедността, които да бъдат постигнати до края на 2030 г.: поне 78% от населението на възраст между 20 и 64 години да има работа; поне 60% от всички лица на възраст между 25 и 64 години да участват в учебни дейности всяка година; броят на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, следва да намалее с поне 15 милиона души в сравнение с 2019 г. При това държавите членки се призовават да определят свои национални цели, които да направляват политическите им стратегии, и така да допринесат също за общото усилие.
2. Водещите цели на ЕС бяха приветствани от лидерите на ЕС в Декларацията от Порто, приета на социалната среща на върха в Порто на 7—8 май 2021 г., и от Европейския съвет на 24—25 юни 2021 г. Те ще бъдат неразделна част от наблюдението на напредъка към изпълнението на принципите на Европейския стълб на социалните права в контекста на рамката за координация на политиките, включена в европейския семестър. В Социалния ангажимент от Порто от 7 май 2021 г. председателите на Европейския парламент и на Европейската комисия, министър-председателят на Португалия (от името на председателството на Съвета на ЕС), лидерите на социалните партньори в ЕС и социалната платформа призоваха държавите членки да определят амбициозни национални цели, които да представляват адекватен принос за постигането на европейските цели, като се отчита надлежно изходната позиция на всяка държава.

3. На заседанието на Съвета EPSCO през юни 2021 г. португалското председателство изтъкна значението на определянето на национални цели, които да съответстват на цялостната рамка на ЕС и споделената амбиция за постигане на водещите цели на ЕС до 2030 г. По време на дебата Комисията прикани министрите да определят национални цели, които ще бъдат предмет на наблюдение в рамките на европейския семестър, и заяви готовността си да подпомага държавите членки в хода на този процес. На 29 юни 2021 г. в Комитета по заетостта (КЗ) и Комитета за социална закрила (КСЗ) се проведе последваща дискусия, посветена на ръководните принципи. Комисията предложи възможни стойности на база симулации, за да даде насока на определянето на национални цели, които отразяват тези принципи и са съгласувани с амбицията на равнище ЕС, като стимулират сближаването във възходяща посока между държавите членки. Комисията подчерта и значението на провеждането на консултации със социалните партньори и други заинтересовани страни на национално равнище, за да се осигури общ ангажимент за постигането на тази важна цел.
4. Между септември 2021 г. и май 2022 г. всички държави членки участваха в процеса, като обмисляха националните си цели и като цяло предприеха вътрешни консултации с различни заинтересовани страни. Те обсъждаха и предложения в рамките на двустранни срещи с Комисията с цел обмен на мнения относно степента на реализъм и амбиция и разрешаване на евентуални технически въпроси. На 8 март и 4 май 2022 г. Комисията запозна КЗ и КСЗ с хода на процеса и получените предложения за национални цели и — в съответствие с членове 150 и 160 от ДФЕС — прикани комитетите да изготвят настоящото становище с оглед да информират Съвета, както е планирано в съответните им работни програми за 2022 г.

Хоризонтални бележки

5. Комитетите оцениха положително подкрепата, предложена от Комисията в процеса на определяне на национални цели, и по-специално тясното сътрудничество, установено по време на двустранните срещи. Няколко държави членки докладваха, че този обмен им е помогнал да прецизират първоначалните си предложения и така е спомогнал за определянето на реалистични, но амбициозни цели (включително в някои случаи чрез корекция нагоре).

6. КЗ и КСЗ приветстват процесите на консултации, провеждани на национално равнище от държавите членки при изготвянето на предложенията им за национални цели. По-конкретно, няколко делегати потвърдиха, че националните парламенти, социалните партньори, неправителствените организации, местните органи и членовете на академичната общност са взели участие и са представили конструктивни бележки. В няколко случая националните парламенти са гласували предложените национални цели.
7. В този смисъл беше отбелязано, че макар осигуряването на адекватно участие на всички заинтересовани страни на национално равнище да е допринесло за широка ангажираност с определянето на националните цели в началото на 2022 г., то е отнело и значително време поради голямата политическа значимост на процеса.
8. Някои държави членки подчертаха, че националните им цели са разработени в социално-икономически условия, при които още не е било възможно да се отчете евентуалното въздействие на руското нахлуване в Украйна върху рисковете по отношение на заетостта, ученето за възрастни и бедността или социалното изключване в ЕС, и че това следва да се вземе предвид при наблюдението на напредъка.

Цел в областта на заетостта

9. Всички държави членки представиха национални цели за заетостта за 2030 г. въз основа на показателя, използван за водещата цел на ЕС за 2030 г. (равнище на заетост на населението между 20 и 64 години).
10. Предложените от държавите членки цели в областта на заетостта показват в общи линии много добро равнище на амбиция, като повечето държави членки са ги определили на нивото на или над водещата цел на ЕС от 78 % до 2030 г. Това показва, че се признава значимостта на насърчаването на силни и приобщаващи пазари на труда през следващото десетилетие, като се подпомага участието на всички, които са в състояние да работят. Освен това държавите членки с ниски първоначални равнища на заетост определят по-амбициозни цели предвид изходната си позиция, което е важно, за да се гарантира сближаване във възходяща посока през идното десетилетие.

11. В съответствие с Плана за действие на Европейския стълб на социалните права няколко държави членки са определили също допълнителни цели за намаляване на разликата в заетостта между мъжете и жените, за увеличаване на осигуряването на формално образование и грижи в ранна детска възраст и за намаляване на дела на младите хора, незаети с работа, учене или обучение (NEET).

Цел в областта на уменията

12. Всички държави членки са определили национални цели във връзка с ученето за възрастни за 2030 г. въз основа на показателя, използван за водещата цел на ЕС за 2030 г. (участие на възрастните в учебни дейности през последните 12 месеца, с изключение на насочващо обучение на работното място). Някои държави членки посочиха като потенциален проблем липсата на актуални данни по отношение на този показател, като заявиха, че това може да стане причина за бъдещо преразглеждане на националните цели, след като бъдат налични нови стойности¹.
13. Като се има предвид амбициозното равнище на водещата цел на ЕС относно ученето за възрастни, при определянето на националните си цели някои държави членки избраха предпазлив подход. Повечето от тях обаче показаха високи нива на амбиция що се отнася до по-активното участие в ученето за възрастни. Това важи по-специално за редица държави, започнали от по-ниски равнища, които по този начин дават важен принос за сближаването във възходяща посока в Съюза. Ангажиментът на държавите членки към целта в областта на уменията показва, че те признават необходимостта да се гарантира пълноценното участие в нашите общества и икономики, включително с оглед на цифровия и екологичния преход и демографските промени, които ще настъпят през следващото десетилетие.
14. За да допълнят целта за уменията, някои държави членки определят допълнителни цели, по-специално за повишаване на цифровите умения и намаляване на преждевременното напускане на системата на образованието и обучението.

¹ Последните стойности за 2016 г. на водещия показател от набора социални показатели са [достъпни онлайн](#) въз основа на извлечение от специално проучване за образованието за възрастни, с изключение на насочващо обучение на работното място. Нови стойности ще бъдат на разположение през 2023 г. след преминаването през 2022 г. към нов източник на данни – Проучването за работната сила в ЕС.

Цел за намаляване на бедността

15. Всички държави членки представиха национални цели за намаляване на бедността за 2030 г. Почти всички са ги определили с помощта на показателя в основата на водещата цел на ЕС за 2030 г. (брой на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване (AROPE)). Две държави членки са определили цели въз основа на подпоказателя AROPE за лицата, които живеят в домакинство с много ниска интензивност на труда; целта на една държава членка ще бъде изразена в процентни пунктове вместо в брой лица, а в момента се очаква потвърждение от друга държава членка. За държавите членки, чиито крайни цели не са изразени като намаление на броя на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, приносът към водещата цел на ЕС не може да бъде изчислен предварително (но ще бъде осъществен впоследствие).
16. Предложенията за национални цели за намаляване на бедността показват в общи линии много добро равнище на амбиция и се очаква да се доближат до целта на ниво ЕС за намаляване на броя на хората, изложени на риск от бедност и изключване, с поне 15 милиона до 2030 г., въпреки че на този етап не могат да бъдат взети предвид приносите на всички. Този неокончателен резултат показва, че държавите членки са силно ангажирани с намаляването на рисковете от бедност в ЕС чрез ефективни действия. Освен това държавите членки с по-високи първоначални равнища на бедност или социално изключване определят амбициозни цели по отношение на изходната си позиция, което е важно, за да се гарантира сближаване във възходяща посока през идното десетилетие.
17. Повечето държави членки определят също допълнителна цел за намаляване на броя на децата, изложени на риск от бедност или социално изключване, което отразява факта, че в техните национални условия е важно да се води борба с предаването на бедността между поколенията.

Заклучения

18. Националните цели за 2030 г. представляват приноса на държавите членки към водещите цели на ЕС, предложени от Комисията и приветствани от лидерите на ЕС на социалната среща на върха в Порто и на заседанието на Европейския съвет през юни 2021 г. Комитетите приветстват факта, че всички държави членки представиха своите предварителни или окончателни предложения за национални цели.

19. Процесът беше осъществен с оглед на определянето на амбициозни, но реалистични цели, които ще спомогнат за насочване на напредъка в областта на заетостта и социалната сфера и ще насърчат социалното сближаване във възходяща посока в ЕС, като се отчитат надлежно съответните изходни позиции в държавите членки. Във връзка с това КЗ и КСЗ приветстват факта, че, взети заедно, националните цели в областта на заетостта надхвърлят амбициите на съответната водеща цел на ЕС, а сборът от целите за намаляване на бедността се доближава до (и в крайна сметка се очаква да надхвърли) водещата цел, и същевременно отбелязват, че националните цели за ученето за възрастни са малко под водещите цели на ЕС.

Комитетите приканват държавите членки, които още не са представили окончателните си предложения, да направят това възможно най-скоро, евентуално с включени допълнителни цели, за да може пълният набор от национални цели да бъде готов за наблюдение за цикъла на европейския семестър 2022—2023 г. КЗ и КСЗ приканват също така Комисията да вземе предвид националните цели, определени от държавите членки, и да започне да наблюдава напредъка към постигането им в рамките на европейския семестър, включително чрез Съвместния доклад за заетостта. Ще бъде важно установеният редовен диалог между Европейската комисия и държавите членки да продължи, включително по време на наблюдението на напредъка по отношение на целите на ЕС и националните цели.